

Convorbire cu DINA COCEA

CE ESTE A. T. M. ?

Teatru

In repetiții...

● VACANȚA teatrală s-a terminat! Teatrele și-au reluat activitatea dedicată stagiunii 1971-1972.

— Surorile Boga de Horia Lovinescu revăd în această toamnă lumina rampei pe scena Teatrului Național „I. L. Caragiale”. Alături de cele trei surori, respectiv Eva Pătrășcanu, Aimee Iacobescu, Tamara Crețulescu (cea mai tânără angajată a primei noastre scene) în vizitarea regională a Soranei Coroamă, repetă Emanuel Petruț, Matei Gheorghiu, Al. Drăgan, Gh. Cozorici, Costel Constantin, Eugenia Popovici, Cella Dima, Raluca Zamfirescu. Scenografia: Elena Veakis. Cu acest spectacol se va bate gongul noii stagiuni la Teatrul Național.

— Jocul de-a vacanța marchează sfârșitul vacanței tot la Teatrul Național. Sub conducerea regională a lui Mihail Berechet, cu Radu Beligan ca protagonist, care își mai adăugă la palmares încă un spectacol Sebastian, repetă Valeria Secu (Corina), Matei Alexandru, C.

Dinulescu, Simona Bondoc, Mihai Potino, Draga Olteanu, Didona Popescu, Mihai Niculescu și un student de la I.A.T.C. — Gh. Visu.

— Secunda 58, piesa lui Dorel Dorian, se va monta în această toamnă pe scena Teatrului Giulești în regia lui Călin Florian și decorurile Sandei Mușatescu.

— Pentru un adevărat tur de forță artistică, va fi solicitat cunoscutul comic Horia Șerbanescu care va interpreta pe scena Teatrului „Ion Vasilescu” rolul din piesa cu același nume de Camil Petrescu. Cu acest rol, popularul actor revine în unele sale de început: teatrul de proză, Regia spectacolului: Olimpia Arghir Varadi.

— Ziariștii lui Al. Mironov vor fi văzuți în această stagiune în noua ediție prezentată de Teatrul „Lucia Sturza Balandra”. Regia: Valeriu Moiseșcu; scenografia: Liviu Ciulei și Dan Jiteanu. Interpretul cunoscutului personaj Cerchez, va fi Stefan Iordache.

— Ce înseamnă A.T.M. în acest moment al dezvoltării sale? Care sînt formele de activitate prin care se realizează scopurile sale de principiu?

— Plecînd de la sarcina sa de bază, de a contribui la rezolvarea problemelor profesionale și de creație, în lumina obiectivelor ideologice-politice trasate de Partidul Comunist Român, Asociația oamenilor de teatru și muzică este un organism obșteșc care, pe temeiul deplină conștiință a responsabilității ce o are, trebuie să aducă un aport substanțial la îmbunătățirea muncii culturale-educative, în domeniul artei spectacolului.

— În actuala etapă a dezvoltării sale, beneficiind de experiența dobîndită în ultimii ani și datorită atragerii unui număr tot mai mare de membri doritori să-și aducă aportul la rezolvarea problemelor legate de dramaturgia noastră contemporană, interpretare, regie etc., consider că A.T.M. are forța și maturitatea necesară pentru a răspunde cerințelor ce ne stau în față.

— Avînd ca îndrumar prețios planul de măsuri prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu și adoptat în unanimitate de către Comitetul Executiv al C.C. al P.C.R., privind munca politico-ideologică și de educație marxist-leninistă, plan care a fost însușit de toți oamenii de artă, știință și cultură din țara noastră, Asociația oamenilor de artă din instituțiile teatrale și muzicale își va desfășura întreaga sa activitate în spiritul acestor principii. Fără îndoială că una dintre cele mai eficiente forme de realizare a scopurilor noastre este aceea a dezbaterii, care să aducă în discuție conținutul de idei și modalitățile de exprimare ale artei spectacolului. Asemenea dezbateri organizate de A.T.M. — deși

nu au avut o continuitate necesară — și-au demonstrat din plin utilitatea. Rezultatele pozitive dobîndite pînă în prezent în munca de documentare, făcută cu asiduitate în dorința de a veni în sprijinul informării oamenilor de teatru și muzică, este o altă formă de realizare a scopurilor Asociației noastre.

— Prin „serile de teatru” organizate de A.T.M., evidențiate de presa de specialitate ca fiind emoționante acte de cultură și bucurîndu-se de o largă apreciere din partea publicului spectator, cred că s-a adus o importantă contribuție la valorificarea actului de creație interpretativă. Amintesc, în acest sens, remarcabilele creații ale artiștilor Irina Răchitanu, Olga Tudorache, Constantin Codrescu, Corina Constantinescu și Ica Matache.

— Care credeți că sînt obiceiurile încă nerealizate în cadrul programului A.T.M.?

— Dincolo de laturile pozitive ale activității noastre, consider că principala lipsă constă în slaba participare a membrilor A.T.M. la activitățile organizate în cadrul diferitelor secții (actorie, regie, critică etc.), fapt care a dus uneori la neluarea promptă de poziție față de anumite tendințe discutabile ivite în arta spectacolului.

— De asemenea, o lipsă în activitatea Asociației noastre este slaba organizare a secției de interpretare muzicală. Abia în acest an s-au făcut unele progrese, prin apariția unui buletin de informare muzicală și programarea unor concerte de muzică semisimfonică de mare accesibilitate.

— Cum înțelegeți sprijinul pe care A.T.M. ar trebui să-l acorde creației originale?

— Sprijinul creației originale a constituit una din preocupările noastre

permanente. Ca dovadă, numărul mare de tipărituri pe care A.T.M., prin serviciul său de documentare, le-a pus la dispoziția tuturor oamenilor de specialitate și instituțiilor artistice. Primim lucrările unor valoroși dramaturgi pe care, tipărindu-le și difuzîndu-le, le popularizăm. Ne bucurăm acele momente cînd reușim să facem cunoscută și valorificată dramaturgia unor talenți debutanți. Trăim satisfacția unor consacrați.

— Este posibilă existența unui cenuclu de dramaturgie în cadrul A.T.M.? Care ar fi specificul unui astfel de cenuclu?

— Infintarea unui cenuclu de dramaturgie, deosebit celui de la Uniunea Scriitorilor, este posibilă, dar trebuie conceput ca o modalitate specială de analizare, de discuție a opere dramatice în perspectiva spectacolului. Dezbaterile ar fi, în acest fel, mult mai profitabile pentru arta spectacolului, angajînd participarea directă a creatorilor: actori, regizori, scenografi. Deci un cenuclu care ar contribui la înțelegerea problemelor de dramaturgie integrate în viziunea concretă a spectacolului.

— Cum vă explicați că numărul celor înscriși în A.T.M. este încă deparțiat de realitatea reală a mișcării noastre teatrale?

— Asociația noastră își desfășoară activitatea în tipare organizatorice care au depășit un deceniu. Cu toate acestea, ca urmare a dinamizării activităților noastre, în ultimii doi ani au solicitat calitatea de membri A.T.M. peste 500 de interpreți din Capitală. Infintarea unor filiale în țară, pe care ni le-am propus mai de multă vreme, ar amplifica activitatea noastră, popularizînd și integrînd intențiile multor interpreți creatori.

— Care este rolul A.T.M. în relațiile cu mișcările de teatru din alte țări?

— În legătură cu relațiile stabilite între A.T.M. și instituțiile similare din țările socialiste, apreciem ca fiind foarte folositoare schimburilor de experiență pe care le avem. În acest domeniu, avem o activitate intensă, prin schimburi de delegați, de publicații și de expoziții. Un însemnat aport la cunoașterea dramaturgiei noastre pe tehotare îl constituie traducerea unor piese românești contemporane și clasice în diferite limbi străine și difuzarea lor peste hotare.

— Care ar fi rolul pe care ar trebui să-l aibă A.T.M. în menținerea unui echilibru între diversele tendințe care se manifestă în mișcarea noastră teatrală contemporană?

— A.T.M., prin întreaga sa activitate, credem că trebuie să încurajeze aspectele înnoitoare, de calitate, angajate, ale fenomenului teatral și muzical, prilejuind dezbateri profesionale care să evidențieze tendințele sănătoase ale artei spectacolului, repunînd manifestările ocazionale, modelele străine concepțiilor noastre, imitațiile sterile, pe care cultura noastră socialistă le respinge.

— Care trebuie să fie organizarea internă (eventual pe secții) a asociației? Cînd va fi viitoarea Conferință a A.T.M.?

— Proiectul despre noua organizare a A.T.M. a fost conturat în numeroase materiale care își așteaptă rezolvarea. Desigur, de reorganizare Asociației, pe secții, filiale, cenucluri, precum și elaborarea unui plan de perspectivă și, evident, de Conferință generală pe care o dorim cât mai apropiată, de pînde îmbunătățirea substanțială a activității noastre.

Dinu Kivu

Clasicii...

● FRANÇOIS Beaulieu, un tânăr de 27 de ani (ex-campion de decaton) este apreciat la ora actuală drept „revelația acestei veri” pe scena Comediei Franceze. Joacă aproape în fiecare seară *Ruy Blas* și *Nunta lui Figaro*, iar pentru toamnă pregătește *Horatius*. În legătură cu recentul refuz al unor absolvenți al Conservato-

rului de a se angaja la Comedia Franceză, proaspăt vedetă a decatonului — „Să fii legat de această scenă e un mare privilegiu oferit actorilor. Nu înțeleg teama aceasta de „a te lăsa închis într-un sistem”, într-un teatru „prăfuit”. Pentru mine nu există nimic mai nou și mai modern decît repertoriul clasic.

Cum va arăta Muzeul Teatrului Național

MUZEUL Teatrului Național din București s-a inaugurat în ziua de 10 septembrie 1942, pe strada Câmpianeanu nr. 3 (azi str. 13 Decembrie), într-o modestă încăpere de lîngă vechi clădire a teatrului, incendiată de bombardamentele germane în anul 1944.

Bucurîndu-se de simpatia oamenilor de cultură care au susținut și încurajat primul muzeu al teatrului nostru, timp de aproape trei decenii de existență, Muzeul a depășit prin conținut și prin bogăția exponatelor sarcinile impuse de titulatură, desfășurînd cercetări și achiziționări de materiale privind întreaga istorie a teatrului românesc.

Cu primele luni ale anului viitor, odată cu darea în folosință a noului edificiu al primei noastre scene, muzeul nostru va primi un spațiu corespunzător pentru expunere și pentru depozitarea bogatelor și variatelor sale colecții. Un spațiu nou, adecvat, va permite o succintă prezentare a tematicii noii expoziții de bază, invitînd pe specialiștii interesați să aducă observații, sugestii, completări planului tematic schițat de noi.

Expunerea tematicii noastre o socotim clară, cuprinzătoare: o reconstituire de-a lungul veacurilor a întregii evoluții a teatrului românesc. Pentru a se ușura urmărirea evoluției artei noastre teatrale, s-a adoptat, în ceea ce privește expunerea, metoda cronologică, îmbinată cu aceea „pe probleme”.

Prima sală a muzeului va ilustra tema *Vestigiile ale spectacolului străvechi găsite pe meleaguri românești*, deschizîndu-se cu o hartă, între contururile căreia câteva fotografii mari vor marca cetățile și orașele antice: Histria, Tomis, Callatis, Ulpia Traiana, Sarmizegetusa, Porolissum și Micia, cu referire la primele spectacole publice pe teritoriul țării noastre. Ilustrarea acelor manifestări spectaculare se va face prin expunerea în vitrine a unor figurine de actori, măști de teatru, machete după amfiteatrele noastre, stele funerare de actori, în parte copii după originalele aflate în muzeele de arheologie din București, Constanța, Mangalia, Histria și Sarmizegetusa. Toată această prezentare atestă influența culturii elenice și romane asupra populației băștinașe geto-dace.

Seria exponatelor teatrului nostru popular, laic și religios, o deschide fotografia lui Doseanu (personaj comic, ghebos și urît) din *Ateleane romane*, urmată de fotografia „Mosului și Caprei”, măști și costume folosite în diferite regiuni ale țării, provenite de la manifestările țărănești cu prilejul unor sărbători și obiceiuri populare străbune, arătînd jocul caprelor, al cucilor, al ursurilor, al hauduclor, jocul păpușilor, Vasilache și Măruța, taciului trozilor ș.a. Aceste forme ale teatrului popular românesc constituie veriga de legătură cu teatrul nostru cult.

O hartă a primelor formații statale românești, cu sigiliile mărite ale lui Mircea cel Bătrîn și Mihai Viteazul, cu stemele Transilvaniei, Moldovei și Țării Românești, deschide a treia sală, consacrată temei *Spectacole de divertisment la curțile domnești și boieresti din epoca feudală și Urme vechi de teatru cu românesc*.

Vor fi expuse texte de cronici și imagini ale jocurilor Giretelui, Halcalei și Giamalalei; portretele domniței Voichița, fiica lui Radu cel Frumos și soția lui Ștefan cel Mare și acela al domniței Ruxandra, fiica lui Petru Rareș, care — după cite glăsuște cronica — „erau mult lubi-toare de muzică”. Alte fotografii și

George Franga
In direcția de scenă a regizoarei Sorana Coroamă, pe scena Teatrului Național din București au început repetițiile cu piesa Surorile Boga de Horia Lovinescu. În fotografie, Tamara Krețulescu, proaspăt absolventă a Institutului de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale”.

spectacolele săptămîinii

SPECTACOLE ESTIVALE „Vox... Boema” și „12”

CU MULT timp în urmă, serînd de-a gîndul, atrăgem atenția asupra unei situații oarecum paradoxale: la aceste spectacole estivale, de divertisment, media de vîrstă a publicului este foarte ridicată. Majoritatea spectatorilor sînt oameni în vîrstă, mulți chiar pensionari. Tineretul este, practic, un procent fără importanță în masa acestor spectatori. De unde acest dezinteres? De ce această indiferență față de spectacole care — prin conținutul lor specific: muzică, dans, umor — ar trebui să fie printre cele mai gustate tocmai de tineri?

Realitatea este că, de cele mai multe ori, aceste spectacole oferă publicului o muzică desuetă, dansuri mediocre (și mediocre dansate), în fine — mostre de umor subțire, poante „eterno” (adică eternizate la revistă — secretara, ospătarul, șeful etc., etc.). Sigur că, în aceste condiții, mai ales tinerii preferă altceva. Radioul, televiziunea unele filme îi satisfac mult mai mult, și pe bună dreptate. Răul, deci, se află chiar în modul în care sînt concepute aceste spectacole; „aerul” de la revistă — în loc să fie tîrîșor, alert, plin de fantezie — este bătrîn-

cios, fără viață, uneori irespirabil. Să fie acesta sensul de declin al unui gen? Nu e cazul să fim atît de sumbri; e vorba doar de o alterare pasabilă, lucrurile se pot ameliora.

Vox... Boema, spectacolul pe care Teatrul „C. Tănase” îl programează cu predilecție în această vară, nu este, nici el, o excepție de la „regula” (nedorită) de mai sus; însă e un spectacol cu câteva atu-uri, care îl absolvă de mediocritatea generală. Textul spectacolului (Alecu Popovici) are haz, este scris cu inteligență și vervă, fără acele sarje ehoivice cu care alte spectacole ne obișnuiseră. Cîțiva talenți actori de revistă (Mihail Ciucă, Horia Căteulescu, Gh. Diniță) îl interpretează cu aplicație, și ei, fără excepție de comic lefîn (o notă discordantă — și neașteptată! — a dat-o Ovid Teodorescu, cu un „număr” de imitații eu totul banale). Alături de aceștia, „vedetele” — Margareta Pislaru și „Zola cu păpușa sa” — au fost „clou”-urile întregii montări. S-a scos pe succesul și popularitatea lor și, de data aceasta, socoteliile nu au fost greșite.

Difficultățile încep odată cu epuizarea acestor nume. Căci, totuși, un spec-

taoel de revistă nu se face numai cu trei, patru interpreți de succes și citeva cuplete inspirate. În Vox... Boema, dincolo de aceste pete de lumină, mai totul pare prăfuit, cenușiu, dezințat. Muzica este, probabil, sectorul cel mai deficitar. Cei doi compozitori care senneară spectacolul (Gelu Solomonescu și Petre Mihăescu) nu au reușit să iasă cu nimic din stîlbul de lamentații artificioase și monotone cu care e îmbesită muzica noastră ușoară. Muzica nu avea verve, orchestra care o cînta nu prea avea ritm, suna strident, dansurile — ca o consecință logică, aproape — nu aveau nici ele fantezie. La fel, momentele de pantomimă (Anton și Romica) și auto-anulul savoarea prin discursivism, prin lipsă de concizie. În ceea ce-i privește pe cîntăreții (în afara Margaretei Pislaru), ei n-au făcut prea multe eforturi pentru a-și justifica includerea în acest spectacol de revistă. Laureții sau nu ai concursurilor de la Mamaia, tinere speranțe sau nu, au fost în egală măsură plicisitori și neinspirăți (de altfel, chiar faptul că nu au reușit să impună nici un șlagăr — și o revistă fără șlagăr nu e revistă! — vorbește suficient despre valoarea lor). Și a muzicii pe care au cîntat-o. E cazul să mai spunem, încă o dată, citeva cuvinte despre „vestitul” trio Caban, trio pe care teatrul se încapăținează să-l programeze în mai toate spectacolele sale. Ținuta scenică a acestui trio, modul lor de interpretare, costumații lor, sînt de o inacceptabilă vulgaritate, compromițînd însăși ideea de decență a unui spectacol de revistă. Mai trist e că acest trio „delectează” o anumită categorie de public, că acest gen (dacă a-

cesta poate fi un gen!) de interpreți face prozeții găsește chiar admiratori. Conducerea teatrului ar trebui să reflecteze mai serios asupra ideii de distrație pe care o implică spectacolele sale; distrația nu exclude, și nu a exclus niciodată, educația.

Iată deci care sînt „problemele” unui spectacol estival, „de vacanță”. Poate că e de vină și o anumită rutină în montarea spectacolului de estradă, poate că ar mai trebui chemați și alți regizori, de prin teatrele de provincie (cum se făcea cîndva), poate că ar trebui încercați cei mai tineri regizori, absolvenți din ultimii ani ai Institutului de teatru. Poate că tocmai acesti tineri vor ști să găsească „cheia” reducerii tîrîșerului la revistă.

TOT un „spectacol estival” este și cel organizat sub auspiciile Comitetului municipal de cultură și artă, în „rotunda scriitorilor” din Cîșmigiu. Se întîlnează 12 și este un „sunet și lumină” — gen atît de reclamat de spectatori și atît de rar realizat. Autorii lui (scenariul — Alecu Popovici, regia — Olimpia Arghir Varadi, luminea — Titi Constantinescu) au reușit un spectacol educativ, patriotic, cu momente de real dramatism. Voci neuite — Vraca, Sadoveanu — alături de cele ale celor mai talenți actori din teatrele noastre, fac — în o jumătate de oră — o panoramă a literaturii române surprinsă în momentele ei cele mai revelatoare. Cu un plus de accesoriu tehnic (în special baterii moderne de reflectoare), am fi consemnat o deplină reușită.

D. K.

TEATRUL DE STAT ORADEA

anunță pentru 17 august a.c. orele 10

CONCURS

pentru ocuparea unor posturi vacante de actori și actrițe, vîrsta 22—32 ani (clasele de salarizare II—IV)

Cererea de înscriere și fișa de creație vor fi trimise teatrului pînă la data de 15 august a.c.